

Εἰς ἐτούτες τὲς βίγλες, ὅπου πᾶσα βράδυ γίνονται, ἐσύντρεχαν πολλοὶ νέοι, ἀρχοντόπουλα καὶ ἕτερα παλληκάρια τοῦ λαοῦ ἀρματωμένα, καὶ ἕτεροι ἀπὸ ἄλλες ἐνορίες τῆς χώρας, οἱ ὅποιοι ἐπηγαίνανε διὰ χαρὰν τοὺς καὶ ἐσυντροφεύανε τὸν καπετάνιο ἐκείνης τῆς βραδινῆς. Ποῖος ἐπήγαινε εἰς τὸν ἕνα, καὶ ποῖος εἰς τὸν ἄλλο, κατὰ τὴν ἀγάπην ὅπου κάθε εἰς ἐπρόσφερε ἢ τοῦ ἐνοῦ ἢ τοῦ ἄλλου, διὰ νὰ ἀξιῶνουν τὸν καπετάνιο ἐκεῖνον ὡς φίλον τοὺς καὶ διὰ νὰ φαίνωνται καὶ ἐκεῖνοι ἄξιοι τοῦ πολέμου. Καὶ ἔστεκαν εἰς τὴν βίγλαν ὡς μισὴ ὥρα τῆς ἡμέρας. Ἐπειτα ἐβάνοντο εἰς εὐμορφὸ ὄρδινία καὶ ἐρχόντανε εἰς τὸ Φόρο, καὶ ἐκεῖ κατ' ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ ἔκαναν πέντε ἕξ γύρους κτυπώντας ὁ κάθε ἕνας τοὺς περισσιῆς ἀρκουμπουζίες, καὶ ἔδειχνε ὁ καθένας τὴν παρουσίαν καὶ τὴν ἀνδρείαν του. Καὶ εἰς τὸν τρόπον ἐτοῦτον ὀρεγόντανε οἱ νέοι νὰ τὸ κάνουνε τὸ συχνό, μὲ περισσὴ εὐχαρίστηση τοῦ ἐπιλοίπου λαοῦ, ὅπου τοὺς ἐθεωροῦσαν. Καὶ εἰς τὸν τόπον ἐτοῦτον ἐδείχνανε μεγάλην παρρησίαν ὁ κάθε καπετάνιος, διότι ἔσερνε περισσοὺς ἀνθρώπους ὁ καθένας εἰς τὴν συντροφίαν τὴν ὥραν ἐκείνην, καὶ εἰς τὸν τρόπον ἐτοῦτον ἀπερνούσανε τὸ συχνό. Καὶ βλέποντάς τοὺς ὁ γουβερναδὸρος τοῦ νησιοῦ, ὁ ὅποιος ἔχει τὴν προτίμησιν τῆς κυβερνήσεως τοῦ πολέμου, ἐθαυμαζότουνα εἰς τοὺς περισσιῶς ἀνθρώπους ὅπου ἦσαν μὲ κάθε καπετάνιο πᾶσα αὐγὴ, μὴ ἠξεύροντας τὸ πῶς μέρος ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν δανεικοὶ ἀπὸ ἄλλες συντροφίες, καὶ ἐχαιρότουνα κατὰ πολλὰ τὸ πῶς ἡ χώρα ἐτούτη ἔχει περισσὸν λαόν, καὶ δύσκολο τὸ εἶχε ὅτι νὰ καταπατηθῆ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Ὅμως μετὰ καιρὸν ἔμαθε πῶς ἐπέρνα ἡ δουλειὰ καὶ περίσσια τοῦ ἐκακοφάνη, διότι εἰς τρόπον ἐτοῦτον δὲν ἠμπόρειε νὰ καταλάβῃ βέβαια πόσος λαὸς εὐρίσκειται εἰς τὴν χώρα ἐτούτη, διὰ νὰ κυβερνηθῆ εἰς ὥραν χρείαν καὶ νὰ ἐναντιωθοῦν εἰς τὸν ἐχθρὸν πᾶσα καιρὸν ὅπου ἔρθουν. Διὰ τοῦτο ἐλογίαζε ὅτι νὰ εὖρη στράτα καὶ μέθοδο νὰ διορθώσῃ τὴν δουλειὰ ἐτούτη, καὶ τέλος πάντων ὁ λογισμὸς τοῦ ἦτανε δικαιολογημένος, διότι ὡσὰν ἀπεσταλμένος καὶ πλερωμένος ἀπὸ τὴν αὐθεντίαν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ἐτούτην, διὰ νὰ βλέπῃ τὸ δίκαιόν τοὺς εἰς ὅποιον τόπον τὸν πέμπει διὰ νὰ κυβερνήσῃ καὶ νὰ διορθώσῃ ὡς πρέπει τὰ πάντα ὅλα. Ἦτον τὸ λοιπὸν χριστιανικὸν νὰ τὰ βλέπουν τὰ πάντα ὅλα σωστὰ καὶ μετρημένα καὶ νὰ διορθῶνουν τὰ ψεύματα εἰς ἀληθοσύνας, ὡς ἔχουν τὸ βᾶρος ἀπάνου τοὺς τῆς κυβερνήσεως. Διότι ἂν συνέβῃ κανένα κακὸν ἐνάντιο πρέπει ὅτι αὐτὸς νὰ πληρῶνῃ μὲ τὴν παιδεψίν του, ἔξω ὅπου χάνει καὶ τὴν τιμὴν του καὶ πλέον κυβερνήσῃ δὲν τοῦ δίδουν. Ὁ ὅποιος γουβερναδὸρος, ὅπου εἰς καιρὸν ἐτούτῳ εὐρισκότουνα, ὀνομαζότουνα Μορτζενίγος, εἶναι ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Φραγκίας, σούδιτος Βενετζιάνος, καὶ ἄρχοντας κατὰ πολλὰ φρόνιμος καὶ

ἐπιτήδειος εἰς πᾶσα του κάμωμα καὶ ἀρετές. Καὶ εἰς τὸν καιρὸν ἐτούτον ἦλθε ἄλλος κυβερνήτης εἰς τὸν τόπο αὐτοῦ, διότι ἐτούτου τοῦ πρώτου ὁ καιρὸς ἐσώθη. Καὶ τοῦ δευτέρου τὸ ὄνομα κόντε Στραπόλδο, ἄρχοντας καὶ ἐτούτος περίσσα εὐγενικὸς καὶ ἄξιος τῆς Κυβερνήσεως, μὲ ἀρετές. Καὶ ὅταν ἔσωσε ὁ κόντε Μοτζενίγος εἰς τὴν Βενετίαν, ἔδωσε εἶδηση τῆς αὐθεντίας εἰς τὰ γενόμενα ἐτοῦτα, ὅπου ἐγενόταν εἰς τὴν χώραν τῆς Ζακύνθου, διὰ τὸ ὅποιον εἶπε πῶς ἦτανε χρειαστικὸ νὰ γράψουν τοῦ πρεβεδούρου τῆς Ζακύνθου, ὅτι μὲ πᾶσα τρόπο καὶ μὸδο νὰ κοιτάξῃ νὰ γράψῃ, ἤγουν νὰ ἀρολάρῃ ὅλον τὸν λαόν τῆς χώρας, κράζοντας πᾶσα καπετάνιο μὲ τὴν συντροφίαν του ὅλην, καὶ νὰ τοὺς γράψῃ κατὰ ὄνομα, καὶ τοῦτο διὰ νὰ βεβαιωθῇ τὸ πόσος λαὸς εὐρίσκεται εἰς τὴν χώρα τῆς Ζακύνθου, καὶ νὰ δώσῃ παρευθύς βεβαίαν καὶ καθαρὰν ἀποκρισιν τῆς αὐθεντίας εἰς ἐτούτο, διὰ νὰ ἠξέγυρον νὰ κυβερνηθοῦν ἐκεῖνοι, ὅπου ἔχουν τὸ βᾶρος τοῦ πολέμου, δίδοντας λόγον τῶν συνδίκων τῆς χώρας καὶ ἔνοιαν, καὶ ὄχι διὰ ἄλλο τέλος.

Ντίνος Κονόμος (επιμ.), *Ζακυνθινὰ Χρονικά, 1485-1953*, χ.ε.ο., Αθήνα 1970, σ. 27-59, 163-170.